

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2010 00550**

(22) Data de depozit: **24/06/2010**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **26/02/2016** BOPI nr. **2/2016**

(41) Data publicării cererii:
30/01/2012 BOPI nr. **1/2012**

(73) Titular:
• **UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE"**
DIN SUCEAVA, STR.UNIVERSITĂȚII NR.13,
SUCEAVA, SV, RO

(72) Inventatori:
• **GUTT SONIA, STR.VICTORIEI**
NR.185 BIS, SAT SFÂNTU ILIE, SV, RO;

• **GUTT GHEORGHE, STR.VICTORIEI**
NR.185 BIS, SAT SFÂNTU ILIE, SV, RO

(56) Documente din stadiul tehnicii:
RO 122605 B1; RO 122607 B1; RO 100246;
JP 2005069819 A

(54) **DURIMETRU**

Examinator: ing. CRISTUDOR DANA

Orice persoană are dreptul să formuleze în scris și motivat,
la OSIM, o cerere de revocare a brevetului de invenție, în
termen de 6 luni de la publicarea mențiunii hotărârii de
acordare a acesteia

RO 127044 B1

RO 127044 B1

1   Invenția se referă la un aparat pentru realizarea de încercări de duritate cu solicitare
statică, precum și realizarea de încercări de duritate cu solicitare dinamică în condiții de
3   întă precizie.

5   În vederea determinării durității cu sarcini statice, cu măsurarea adâncimii de
pătrundere, precum și în vederea determinării dinamice de duritate cu măsurarea energiei,
folosind un echipament unic, mai este cunoscută o soluție a autorilor, care nu permite însă
7   corectarea valorii durității dinamice cu influența vitezei de încercare, și nu permite eliminarea
influenței frecării echipamentului mobil de ghidaje asupra valorilor de duritate.

9   Problema tehnică pe care o rezolvă invenția constă în determinarea mai multor tipuri
de încercări de duritate cu solicitare statică, precum și încercării de duritate cu solicitare
11   dinamică, cu corectarea valorii durității dinamice cu influența vitezei de încercare, și
eliminarea influenței frecării echipamentului mobil de ghidaje asupra valorilor de duritate.

13   Durimetrul conform invenției este alcătuit dintr-o bobină electrică, un miez mobil, o
celulă dinamometrică, două armături de condensator electric, ce fac parte dintr-un circuit
15   oscilant rezonant, o tijă de ghidare, niște ghidaje, un portpenetrator, un penetrator care
acționează static sau dinamic asupra unui material încercat. În compunerea durimetrului mai
17   intră un arc de compresie, un senzor inductiv diferențial, format din două bobine și un miez
mobil; partea electronică și electrică este formată dintr-o unitate electronică, o baterie de
19   condensatoare și trei întrerupătoare automate.

Prin aplicarea invenției se obține avantajele următoare:

21   - este posibilă realizarea atât a încercărilor de duritate cu solicitare statică, cât și a
încercărilor de duritate cu solicitare dinamică, folosind același aparat, pentru trecerea de la
23   un tip de încercare la altul fiind necesară doar montarea penetratorului corespunzător;

25   - crește precizia de determinare a durității cu sarcină dinamică deoarece la calculul
acesteia este luată în considerare automat valoarea vitezei la impact, determinată cu
27   senzorul inductiv diferențial;

29   - prin efectuarea raportului dintre valoarea energiei cinetice de recul a echipamentului
mobil și a energiei cinetice la impact, ambele valori calculate cu valoarea vitezei date de
31   senzorul inductiv diferențial, rezultă o valoare de duritate dinamică la impact care nu conține
eroarea dată de forțele de frecare a echipamentului mobil de ghidaje, deoarece valoarea
33   influenței forțelor de frecare se regăsește atât la numitor, cât și la numărătorul fracției, iar
rezultatul simplificării valorilor numerice dă valoarea unu, care nu modifică rezultatul
măsurătorii durității.

35   Se dă în continuare un exemplu de realizare a invenției în legătură cu figura ce
reprezintă schema de principiu a durimetrului.

37   Duritatea dinamică HD este exprimată prin raportul dintre energia cinetică E_{cr} la recul
și energia cinetică E_{ci} la impact:

$$39 \qquad HD = K \frac{E_{cr}}{E_{ci}}$$

41   unde valoarea constantei K se adoptă convențional ca fiind egală cu o mie de unități, pentru
43   ca valoarea astfel calculată a durității dinamice HD să nu fie un număr subunitar. Folosirea
durimetrului descris face posibilă corelarea valorii durității dinamice cu viteza de încercare,
45   precum și eliminarea influenței frecării echipamentului mobil de ghidaje, din valoarea
măsurată a durității. În acest scop este folosit un sistem de încărcare electromagnetică,
47   materialul încercat fiind solicitat prin intermediul miezului mobil al unei bobine de care este
atașat penetratorul. Pentru realizarea diferitelor tipuri de încercări de duritate cu sarcină

RO 127044 B1

statică, bobina electromagnetului este alimentată cu tensiuni liniar crescătoare, controlate printr-un microprocesor, iar pentru realizarea încercărilor de duritate cu sarcină dinamică prin bobina electromagnetului se descarcă brusc unul sau mai multe condensatoare dintr-o baterie de condensatoare. Măsurarea forțelor statice sau dinamice care acționează asupra penetratorului se realizează cu o celulă dinamometrică având senzor de forță capacitiv, condensatorul fiind format din două armături plane, înseriate în fluxul forței statice sau dinamice de solicitare a materialului încercat. Pentru măsurarea adâncimii de pătrundere a penetratorului, atât la încercările de duritate cu sarcini statice, cât și la încercările de duritate cu sarcini dinamice, precum și pentru măsurarea vitezei la impact și a vitezei de recul elastic (la încercările de duritate cu sarcini dinamice) este folosit un senzor inductiv diferențial de deplasare, în contact cu miezul mobil al bobinei electromagnetului de încărcare.

Durimetrul conform invenției este format dintr-o bobină electrică **1**, un miez mobil **2**, o celulă dinamometrică **3**, două armături de condensator electric **4** și **5**, o tijă de ghidare **6**, niște ghidaje **7** și **8**, un portpenetrator **9**, un penetrator **10** care acționează static sau dinamic asupra unui material **11** încercat. În compunerea durimetrului mai intră un arc de compresie **12**, un senzor inductiv diferențial, format din două bobine **13** și **14**, și un miez mobil **15**. Partea electronică și electrică este formată dintr-o unitate electronică **16**, o baterie C_0 de condensatoare și trei întrerupătoare automate K_1 , K_2 și K_3 .

Modul de funcționare și de lucru este următorul:

Pentru încercări cu sarcină statică se înfiletează portpenetratorul **9** împreună cu penetratorul **10** din diamant corespunzător tipului de încercare, se setează pe partea electronică tipul de încercare de duritate, după care se închid automat întrerupătoarele K_1 și K_3 , ceea ce are ca efect realizarea ciclului de încărcare-descărcare a penetratorului, și măsurarea continuă a valorilor furnizate de senzorul capacitiv de forță dinamică, format din cele două armături **4** și **5** de condensator electric, și de către senzorul inductiv diferențial.

Pentru încercări cu sarcină dinamică, se înfiletează portpenetratorul **9** împreună cu penetratorul **10** sferic, din carbură de wolfram, corespunzător tipului de încercare pe tija de ghidare **6**, după care se setează pe partea electronică tipul de încercare de duritate, urmată de închiderea automată prima dată a întrerupătoarelor K_1 și K_2 , ceea ce are ca efect realizarea încărcării bateriei de condensatoare C_0 , după care se deschide tot automat întrerupătorul K_1 și se închide întrerupătorul K_2 , ceea ce provoacă descărcarea C_0 prin bobina (**1**) cu o energie electrică E_e :

$$E_e = \frac{C \cdot U^2}{2}$$

unde: U - tensiunea de alimentare a bateriei de condensatoare C_0

C - capacitatea bateriei de condensatoare C_0 .

E_e provoacă deplasarea miezului mobil **2** spre materialul de încercat **11** cu o viteză v , energia cinetică a echipamentului mobil E_c la impact având expresia:

$$E_c = \frac{m \cdot v^2}{2}$$

unde: m - masa echipamentului mobil.

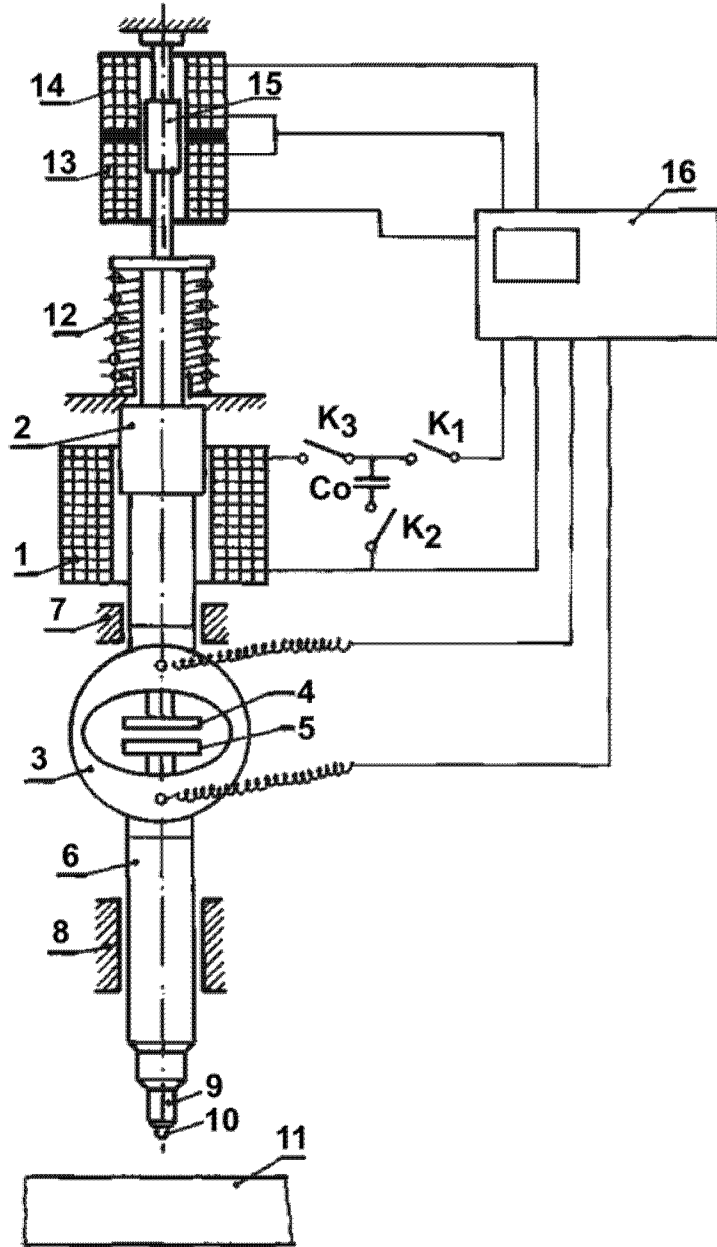
RO 127044 B1

1   Pentru obținerea altei energii cinetice la impact, se modifică legarea serie-parallel a
condensatoarelor din bateria de condensatoare C_0 . La impactul penetratorului sferic **10** din
3   carbură de wolfram cu materialul încercat **11** are loc transformarea energiei cinetice a
penetratorului în energie de deformare plastică și elastică a materialului încercat, și în
5   energie de deformare elastică a celulei de deformare elastică **3**, nivelul deformării celulei
dinamometrice **3** fiind cu atât mai mare cu cât materialul încercat **11** este mai dur. La rândul
7   ei, deformarea celulei dinamometrice provoacă o reducere proporțională a distanței dintre
armăturile **4** și **5** ale condensatorului electric ce face parte dintr-un circuit oscilant rezonant,
9   integrat în unitatea **16**, electronică, provocând acestuia o deplasare de frecvență
proporțională cu modificarea capacității condensatorului format din armăturile **4** și **5**.

RO 127044 B1

Revendicare

Durimetru pentru realizarea de încercări de duritate cu solicitare statică, precum și a încercărilor de duritate cu solicitare dinamică în condiții de precizie ridicată, alcătuit dintr-un portpenetrator (9) și un penetrator (10) care acționează static sau dinamic asupra unui material încercat (11), caracterizat prin aceea că, pentru corelarea valorii durității dinamice cu viteza de încercare, precum și eliminarea influenței frecării, se folosește o bobină electrică (1), un miez mobil (2), o celulă dinamometrică (3), două armături (4 și 5) de condensator electric, ce fac parte dintr-un circuit oscilant rezonant, o tijă de ghidare (6), niște ghidaje (7 și 8), un arc de compresie (12), un senzor inductiv diferențial, format din două bobine (13 și 14) și un miez mobil (15), partea electronică și electrică fiind formată dintr-o unitate electronică (16), o baterie (C₀) de condensatoare și trei întrerupătoare automate (K₁, K₂ și K₃).

Editare și tehnoredactare computerizată - OSIM
 Tipărit la: Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
 sub comanda nr. 72/2016